

νικῶν ἐφημερίδων, δὲ Ἀρζουνι τοῦ Μοάκ, δὲ Σπανδαριάνος τοῦ Νόρ Ντάρ, κλπ.

Σήμερον δὲ ἀριθμὸς πάντων τῶν εἰς ἀρμενικὴν γλώσσαν ἔκδιδομένων φύλλων ἀνέρχεται εἰς 22, ών τὰ πλεῖστα ἐκδίδονται ἐν Τουρκίᾳ πάντα δὲ τὰ ἀπὸ τοῦ 1795 ἔκδοθέντα εἰναι 141. Ἐκ τούτων 51 ἡσαν πολιτικὴ ἐφημερίδες, 29 ἐπιστημονικὴ καὶ φιλολογικὴ μηνιαῖς περιοδικὰ συγγράμματα, 30 πολιτικὴ καὶ φιλολογικὴ ἐφημερίδες, 7 σατυρικαὶ, 4 μουσικαὶ, 4 παιδαγωγικαὶ, κλπ. Τὸ παλαιότατον τῶν περιοδικῶν καὶ ἐφημερίδων εἶναι τὸ Ἀραράτ τῆς Σμύρνης, δικτύον τεσσαρακοστὸν ἔκτον ἔτος ἐκδόσεως.

Οἱ δὲ συνδρομηταὶ τῶν Ἀρμενικῶν φύλλων οὐδέποτε ὑπερβάνουσι κατὰ μέσον ὅρον ὀλίγας ἐκατοντάδας, οὐδὲν δὲ φύλλον μέχρι τοῦδε ἔσχε πλείονας τῶν 1600 συνδρομητῶν. Ἐκ τούτου ἔπειται δὲ καὶ οἱ ἐκδόται αὐτῶν οὐδὲν ἢ ἐλάχιστα κερδαρίουσι, καὶ οὐδεμία, ως εἰκός, δίδεται ἀμοιβὴ εἰς τοὺς συνεργάτας. Μόνον δὲ Γέραρος ἐπλήρωνε 8-10 ὁύβλικ, καὶ δὲ Πόρτας 16-40 ὁύβλια δὲ ἐκατοντα τυπογραφικὸν φύλλον.

(Ἐκ τοῦ Magazin für die Litteratur des In- u. Auslandes).

ΠΩΣ ΕΝΥΜΦΕΥΘΗ Ο ΜΕΝΔΕΛΣΩΝ

Εὐρισκόμενος ἐν Πυρμὸντ διάσημος Γερμανὸς φιλόσοφος Μωϋσῆς Μένδελσων ἔτυχε νὰ γνωρίσῃ τὸν διάδοχον τοῦ Ἰσραηλίτην Γουγεγχάιμ, ἐμπόρον ἐξ Ἀμβούργου.

«Ραβδὶ Μωϋσῆ, τῷ εἰπέ ποτε οὗτος, πάντες τιμῶμεν ὑμᾶς, ἀλλὰ μὲ περιστότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἐνθουσιασμὸν σὲς τιμᾶς καὶ σὲς θαυμάζεις ἡ θυγάτηρ μου. Εύτυχέστατος θὰ ἦμην ἂν σὲς ἔκαμνα γαμήρον. Ἐλθετε καμμίκιν φοράν, ὅταν περάστε ἀπὸ τὸ Ἀμβούργον, εἰς τὸ σπίτι μας.»

Ο Μωϋσῆς Μένδελσων δύσμορφος ὡν ἦτο σφόδρα ἀτολμος. Ἀλλ' ἀπορραΐσκες ποτὲ νὰ ἀποδημήσῃ ἐκ Βερολίνου, καὶ μεταβάλεις εἰς Ἀμβούργον, ἐπεσκέφθη τὸν Γουγεγχάιμ ἐν τῷ ἐμπορικῷ του καταστήματι. Ἐκεῖνος δὲ δεξιωθεὶς αὐτὸν τῷ εἰπεν «Ἀναβήτε εἰς τῆς κόρης μου. Θὰ χαρῆ πολὺ ἂν σᾶς ἴδῃ. Τῆς εἰπα πολλὰ διὰ σᾶς.»

Ο Μένδελσων ἐπεσκέφθη τὴν θυγατέρα τοῦ ἐμπόρου.

Τὴν ἐπαύριον ἐπανῆλθεν εἰς τὸ ἐμπορικὸν κατάστημα τοῦ πατέρος της. Ἐπὶ τινα ὥραν ἀμφότεροι ἐσίγων ἀμηχανοῦντες, μέχρις οὐ τέλος ὁ σοφὸς ἔφερε τὸν λόγον περὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ Γουγεγχάιμ, ἐπαινέσας τὴν χάριν καὶ τὴν νοημοσύνην αὐτῆς.

«Ἀλήθεια, σεβαστὲ Ῥαβδὶ, εἰπεν δὲ ἐμπορος, ἀν πρέπει εἰλικρινῶς νὰ σᾶς ὀμιλήσω...»

—Βεβαίως, σᾶς παρακαλῶ!

—Εἰσθε φιλόσοφος, εἰσθε ἀνθρωπος μὲ νοῦν,

καὶ δὲν θὰ σᾶς κακορχινῇ. Η κόρη μου, βλέπετε, εἶναι παῖδι ἀκόμη ἀνόητον... Μοῦ εἴπε, πῶς ἔμα σᾶς εἶδε ἐτρόμαξε, διότι...

—Διότι ἔχω αὐτὴν τὴν ἀσχημηνή καμπούρα; Ο Γουγεγχάιμ κατένευσε.

«Τὸ ἐσυλλογίσθην αὐτό, εἴπεν δὲ Μένδελσων. Εκ τούτως ἐπεθύμουν νὰ ἀποχωρετίσω τὴν κόρην σᾶς.»

Ἀνχάδας δὲ εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἐμπόρου, εὗρε τὴν θυγατέρα του καθημένην παρὰ τὸ παράθυρον καὶ ρίπτουσκν. Συνδιελέχθησαν ἐπὶ πολὺ μετ' οἰκειότητός τινος, ἀλλ' ἡ νεᾶνις ἔνευε χαμικί, μὴ τολμῶσα νὰ ἀτενίσῃ τὸν φιλόσοφον κατὰ πρόσωπον. Μεταξὺ λόγων τὸν ἡρώτησε:

«Πιστεύετε καὶ σεις δὲι οἱ γάμοι ἀποφασίζονται εἰς τὸν οὐρανόν;

—Βεβαίοτατα! εἰς ἐμὲ μάλιστα συνέβη καὶ κάτι τι πολὺ παράδοξον. Εἰλέυρετε, δὲι καθὼς λέγει τὸ Ταλμούδ,* κατὰ τὴν γένησιν ἐκάστου παιδίου φωνάζουν ἐν τῷ οὐρανῷ· δεῖνα θὰ πάρη τὴν δεῖνα. Κατὰ τὴν ὥραν λοιπὸν τῆς γεννήσεως μοι ἐφώναξαν καὶ τὸ ὄνομα τῆς γυναικός μου, ἀλλὰ κακοποιος εἴπε τότε· θὰ ἦναι ἡ κακημένη καμπούρα! Θεέ μου πανάγαθε, εἰπάτε ἔγω, δταν μία κόρη ἦναι κακοφθειασμένη γίνεται εὔκολα σκληρὰ καὶ στρυρή· ἡ κόρη πρέπει νὰ ἦναι ώραία. Θεέ μου πανάγαθε, δὸς εἰς ἐμὲ τὴν καμπούραν, καὶ κάμε τὴν κόρην εὔκορφην καὶ καλήν.»

Μόλις εἴπε ταῦτα ὁ Μωϋσῆς Μένδελσων καὶ ἡ νεᾶνις ἐπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας του —καὶ ἔγενετο σύζυγός του καὶ ἔζησαν βίον εύτυχέστατον.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Κατὰ τὰ ἔξχιγμενα τῆς τελευταῖς ἀπογραφῆς τῆς Γερμανίας, τῆς γενομένης τῇ 1 Δεκεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐν ὅλῃ τῇ αὐτοκρατορίᾳ ὑπάρχουσι 21 πόλεις ἔχουσαι πλείστας τῶν ἐκατοντακιλίων κατοίκων, ἐν φέν Γαλλίᾳ, κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1881 μόνον 10 τοιαῦται πόλεις ὑπάρχουσιν. Η μεγίστη τῶν Γερμανικῶν πόλεων εἶναι τὸ Βερολίνον, κατοικούμενον ὑπὸ 1316382 κατοίκων, ἐν φέν 1875 εἴκε πληθυσμὸν 966858 καὶ 1122340 φέν 1880. Μετ' αὐτὴν ἔρχεται τὸ Ἀμβούργον ἔχον 471411 κατοίκους καὶ εἶτα τὸ Μόναχον ἔχον 260005 καὶ ἡ Δρέσδη ἔχουσα 245515.

·Ως ἀγγέλλει ἡ Ἀγγλικὴ ιατρικὴ ἐφημερὶς Νυστήριον (Lancet) εὑρέθη ἐν Κολομβίᾳ θυμασιώτατον ἵσχαιμον φυτόν. Εἶναι δὲ τοῦτο θάμνος καλούμενος ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ Ἀλίζα, οὐ δὲ δόπος εἶναι ἴσχυρότατον ἔναιμον φάρμακον. Διὰ μαχαίρας ἐπικεχρισμένης δὲὶ τοῦ ὅπου τεύτου εἶναι δυνατὸν νὰ τμηθῇ καὶ μεγάλαι φλέβες ἢ ἀρτηρίει, χωρὶς νὰ ἐπέλθῃ σίμορρχγία.

···Η μετὰ τὴν Παλαιὰν Διαθήκην οἰρὰ βίθλος τῶν Εραίων.

~~~~~